BERUNIY TUMANLARARO IQTISODIY SUDI

BERUNIY INTER-DISTRICT ECONOMIC COURT

230200, Beruniy tumani, Beruniy kuchasi, r/u

230200, Beruniy, Beruniy street, wn/h

Tel: 55-102-40-63

e-mail: i.beruniy@sud.uz

АЖРИМ

(даъво аризасини кўрмасдан қолдириш ҳақида)

Беруний тумани

2024 йил 16 февраль

4-2302-2403/389-сонли иш

Беруний туманлараро иктисодий судининг судьяси Ж.Ж.Аманиязов куни **Узбекистон** Савдо-саноат палатаси Қорақалпоғистон ШУ Республикаси бошқармасининг даъвогар "QIPCHOQ G'ALLA KLASTER" масъулияти чекланган жамиятининг манфаатини кўзлаб, унинг фойдасига жавобгар "SHAXZOD AYTBAEV" фермер хўжалигидан 6 736 072,50 сўм жарима ундириш ҳақидаги даъво аризаси бўйича қўзғатилган иқтисодий тартибида соддалаштирилган иш шитиды кўриб чикиб. қуйидагиларни

АНИҚЛАДИ:

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Қорақалпоғистон Республикаси бошқармаси даъвогар "QIPCHOQ G'ALLA KLASTER" АЖ (бундан буён матнда – даъвогар) нинг манфаатида иқтисодий судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгар "SHAXZOD AYTBAEV" ФХ (бундан буён матнда – жавобгар)дан 6 736 072,50 сўм жарима ундиришни сўраган.

Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда – ИПК) 2034-моддасининг иккинчи ва тўртинчи қисмларига мувофиқ жавобгар даъво аризаси юзасидан ёзма фикрини даъво аризасини иш юритишга қабул қилиш ва иш қўзғатиш ҳақида ажрим чиқарилган кундан эътиборан ўн беш кунлик муддатда судга ўзи асосланаётган ҳужжатлар ва далилларни илова қилган ҳолда тақдим этишга ҳақли. Ёзма фикрга унинг кўчирма нусхаси даъвогарга юборилганлигини тасдиқловчи ҳужжат илова қилинади.

Даъво аризасининг судга юборилиши ҳақида тегишли тарзда ҳабардор қилинган жавобгар томонидан даъво аризаси юзасидан ёзма фикр тақдим этилмаганлиги даъво аризасини соддалаштирилган иш юритиш тартибида кўриб чиқишга тўсқинлик қилмайди.

Суд жавобгар томонидан даъво аризаси бўйича ҳеч қандай эътироз билдирилмаганлиги сабабли даъво аризасини соддалаштирилган иш юритиш тартибида кўриб чиқиш мумкин деган хулосага келди.

Суд ишдаги хужжатларга хукукий бахо бериб, куйидагиларга кўра аризани кўрмасдан қолдиришни лозим топди.

Ишдаги хужжатлардан аниқланишича, жавобгар Беруний туманлараро иқтисодий судининг 2023 йил 5 июндаги 4-2302-2303/1762-сонли ҳал қилув қарори билан банкрот деб топилиб, тугатишга доир иш юритиш бошланган. Тугатиш бошқарувчиси этиб суд бошқарувчиси М.Юсупов тайинланган. Бугунги кунда жавобгарга нисбатан тугатиш ишлари давом эттирилмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг "Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида"ги Қонунининг 141-моддасида пул мажбуриятлари, солиқлар ҳамда йиғимлар бўйича барча талаблар, бошқа мулкий талаблар фақат тугатишга доир иш юритиш доирасида қарздорга тақдим этилиши мумкинлиги, бундан мулк ҳуқуқини эътироф этиш, маънавий зиённи компенсация қилиш, мол-мулкни бошқа шахснинг қонунсиз эгалигидан талаб қилиб олиш, асоссиз орттирилган бойликни қайтариш, битимларни ҳақиқий эмас деб топиш ва уларнинг ҳақиқий эмаслиги оқибатларини қўллаш тўғрисидаги талаблар, шунингдек жорий тўловлар бўйича талаблар мустасно эканлиги белгилаб қўйилган.

Ушбу ҳолатда жавобгарга нисбатан билдирилган даъво талаби пул мажбуриятлари билан боғлиқ, мулкий талаб ҳисобланади.

ИПК 107-моддасининг 9-бандига асосан жавобгарга нисбатан банкротлик тўғрисида иш қўзғатилган бўлса ва жавобгарга нисбатан тақдим этилган талаб қонунга кўра банкротлик тўғрисидаги иш доирасида кўрилиши лозим бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдириши лозим.

Шу боис, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топди.

Шунингдек, ИПК 118-моддасининг биринчи қисмига мувофиқ суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2020 йил 19 декабрдаги "Иқтисодий ишлар бўйича суд харажатларини ундириш амалиёти тўғрисида"ги 36-сонли қарори 17-бандининг тўртинчи қисмида тушунтириш берилишича, давлат божи тўлашдан озод қилинган давлат органлари ҳамда бошқа шахслар юридик шахслар ва фуқароларнинг манфаатида киритган даъво аризалари (аризалар) кўрмасдан қолдирилганда ёки иш юритиш тугатилганда давлат божи манфаати кўзланиб даъво киритилган даъвогарлардан ундирилади, бунда "Давлат божи тўғрисида"ги Қонуннинг 18-моддасига кўра, даъво кўрмасдан қолдирилган ёки иш юритиш тугатилган ҳоллар мустасно.

Ўзбекистон Республикасининг "Давлат божи тўғрисида" ги Қонуни 18-моддасида даъво аризаси ИПК 107-моддасининг 9-бандига асосан кўрмасдан қодирилган тақдирда, давлат божи республика бюджетидан қайтарилиши кераклиги назарда тутилмаган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 17 ноябрдаги "Иш хақи, пенсиялар ва нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида"ги

ПФ-196-сонли Фармонига асосан 2023 йил 1 декабрдан бошлаб базавий хисоблаш миқдори 340 000 сўм қилиб белгиланган.

Даъвогар томонидан олдиндан 34 000 сўм почта харажати тўланган.

Шу сабабли, суд даъвогардан республика бюджетига 340 000 сўм давлат божи ундиришни ва иш учун тўланган почта харажатини даъвогар зиммасида қолдиришни лозим топди.

Юқорида баён этилганлардан келиб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 9-банди ва 195-моддасини қўллаб, суд

АЖРИМ ҚИЛДИ:

Даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Даъвогар "QIPCHOQ G'ALLA KLASTER" масъулияти чекланган жамиятидан республика бюджетига 340 000 сўм давлат божи ундирилсин.

Иш учун тўланган 34 000 сўм почта харажати даъвогар "QIPCHOQ G'ALLA KLASTER" масъулияти чекланган жамиятининг зиммасида қолдирилсин.

Мазкур ажримдан норози тараф шу суд орқали Қорақалпоғистон Республикаси судига белгиланган тартибда шикоят қилиш (протест келтириш) мумкин.

Судья Ж.Ж.Аманиязов

